

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

1. Загальна інформація

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Форма навчання	очна денна, очна вечірня форми
Назва навчальної дисципліни	Педагогічна практика
Кафедра	Внутрішньої медицини №1
Е-mail кафедри	kaf_internalmed_1@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email, Google scholar, Scopus)	Абрагамович Орест Остапович, акад., д.м.н., проф. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=flnpA0kAAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F5N-VIIAUjX7Up-3-cz3wppvnlYmMtN1FKj0aTZaNhqdxMYQ899icEK-ABFARAxZntSEvW7iwU-JIKJwBdTGz6bnZISvjuDX37_3Za-CDU-k-Jncdocorest@gmail.com
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	3 рік (5,6 семестр)
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/практичні/семінарські заняття/самостійна робота аспірантів)	90 год (0/0/12/78 - очна денна, очна вечірня форми)
Консультації	згідно графіка

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Силабус з дисципліни «Педагогічна практика» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю «222 Медицина» спеціалізацією «Внутрішні хвороби» на кафедрі внутрішньої медицини №1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького укладено у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», Положення про педагогічну практику. Ознайомлення з вказаною дисципліною, яка є частиною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії, що входить до блоку дисциплін «Глибинні знання зі спеціальності 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я», яка передбачає підготовку фахівців до викладацької діяльності за спеціалізацією «внутрішні хвороби», оволодіння основами педагогічної майстерності та методики викладання. Базою для проходження педагогічної практики здобувача вищої освіти ступня доктора філософії за спеціалізацією «внутрішні хвороби» є кафедра внутрішньої медицини № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, за якою закріплений аспірант.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою проведення асистентської практики є набуття досвіду викладацької роботи, необхідного для викладання дисциплін за фахом «внутрішні хвороби» у закладах вищої освіти після отримання освітньо-наукового рівня PhD, здобуття нових професійних компетентностей в психолого-педагогічній, організаційно-управлінській, науково-дослідній діяльності шляхом набуття та розширення знань, опанування нових вмінь і навичок у навчально-методичній роботі, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування сучасних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін за фахом, набуття аспірантом досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності; створення відповідного індивідуального, вербального, кінетичного і габітарного іміджу.

Навчальний курс спрямований на формування професійної компетентності у педагогічній діяльності, майстерності викладання, самоорганізації, набуття та розвитку педагогічних компетентностей аспіранта під контролем викладача-наставника (професора чи доцента).

Предметом педагогічної практики з дисципліни «Внутрішня медицина» є відпрацювання навиків та вмінь щодо виконання аспірантом таких видів робіт:

- Підготовка проектів робочих навчальних програм, навчальних планів та силабусів дисциплін за фахом «внутрішні хвороби»;
- Підготовка та проведення семінарських (практичних) занять з дисциплін за фахом «внутрішні хвороби»;
- Підготовка навчально-методичного забезпечення проведення лекційних, семінарських (практичних) занять з дисциплін за фахом «внутрішні хвороби»;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи студентів з дисциплін за фахом «внутрішні хвороби»

Основними *завданнями* є:

- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, задоволення потреб в інноваціях, формування, закріплення лідерських якостей аспіранта у командній педагогічній роботі за фахом «внутрішні хвороби»;
- вивчення педагогічного досвіду аспірантом, ознайомлення з сучасними досягненнями, тенденціями розвитку педагогіки та медичної науки та практики за фахом «внутрішні хвороби»;
- розробка пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих інноваційних педагогічних та науково-практичних медичних (фармацевтичних) досягнень, що включають диференціацію, індивідуалізацію, дистанційні, інформаційно-комунікативні технології навчання за фахом «внутрішні хвороби»;
- здобуття аспірантом професійних якостей майбутнього викладача: засвоєння новітніх методик з підготовки та проведення різних видів занять (семінарів-практикумів, семінарів-нарад, семінарів-тренінгів, тренінгів, вебінарів, «круглих столів», організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти), виховання в аспірантів творчого підходу з критичним мисленням та емоційним інтелектом до навчально-методичної роботи;
- вміння готувати лекційний матеріал з використанням знань комплексного вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, медицини (фармації) за фахом «внутрішні хвороби», педагогіки, відповідних нормативно-правових актів, вітчизняного та зарубіжного досвіду, чітко, доступно, логічно і послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією, підвищувати рівень професійної культури.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних *компетентностей та програмних результатів навчання*:

Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, – на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

ЗК9. Здатність мислити педагогічно, адаптовувати зміст, форми, методи та засоби педагогічного процесу до поставленої мети і завдань, виявляти, аналізувати та ефективно вирішувати педагогічні проблеми.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати та інтерпретувати основні концепції, теорії, гіпотези, сучасний стан проблем та досягнень за обраним науковим напрямком та в освітню діяльність в галузі медицини за фахом «внутрішні хвороби»;

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «внутрішні хвороби»

ФК7. Здатність представляти результати власних наукових досліджень у вигляді друкованих праць або усних форм презентацій відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ФК9. Здатність організувати та здійснювати педагогічну діяльність за фахом «внутрішні хвороби», вдосконалювати педагогічну майстерність, застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми та засоби.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння в науковій та освітній діяльності за фахом «внутрішні хвороби».

ПРН11. Презентувати у науковому та освітньому фаховому співтоваристві результати власних наукових досліджень за фахом «внутрішні хвороби» в усній та письмовій формах, державною та іноземною мовою, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ПРН13. Організовувати та управляти роботою колективу (студентів, слухачів, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН14. Організовувати та управляти освітнім процесом за фахом «внутрішні хвороби», оцінювати його ефективність, виявляти та усувати педагогічні проблеми.

ПРН15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН17. Використовувати принципи академічної доброчесності у власній науково-професійній та педагогічній діяльності за фахом «внутрішні хвороби», протидіяти проявам академічної недоброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем медицини, проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з певної спеціальності.

5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів (годин), з них:					Рік навчання, семестр	Вид контролю	
	Всього	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Семінарські заняття (год)	Самостійна робота (год)			
		очна денна, очна вечірня, заочна форми навчання					3 рік, 5,6 семестр	залік
Педагогічна практика	3 кредити / 90 год	0	0	12	78			

Структура навчальної дисципліни

(очна денна, очна вечірня, заочна форми навчання)

Розділ	Назва теми	Години	Вид заняття (години)			
			Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	2	4	5	6	7	8
1.	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі внутрішньої медицини № 1	4				4
2.	Організація педагогічного процесу в сучасній вищій школі. Ознайомлення з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Внутрішня медицина» на кафедрі внутрішньої медицини № 1	24				24
3.	Підготовка аспірантами навчально-методичної документації для проведення практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів на кафедрі внутрішньої медицини № 1	26			6	20
4.	Підготовка до проведення лекцій	6			2	4
5.	Проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Внутрішня медицина» на кафедрі внутрішньої медицини № 1	16			4	12
6.	Організація дистанційного навчання	4				4
7.	Виховна діяльність зі студентами на кафедрі внутрішньої медицини № 1	6				6
8.	Складання підсумкового звіту з педагогічної практики	4				4
Разом:		90	0	0	12	78

Тематика та зміст навчальної дисципліни
(очна денна, очна вечірня форми навчання)

	Назва розділу	Години	Теми	Семінарське заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
1.	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі внутрішньої медицини №1	4	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі внутрішньої медицини №1		4
2.	Організація педагогічного процесу в сучасній вищій школі. Ознайомлення з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Внутрішня медицина» на кафедрі внутрішньої медицини №1	24	Ознайомлення з організацією викладання дисципліни «Внутрішня медицина» та вимогами до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця		2
			Ознайомлення зі структурою та змістом програми й силабуса з дисципліни «Внутрішня медицина»		4
			Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для практичних занять дисципліни «Внутрішня медицина»		4
			Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для самостійних занять дисципліни «Внутрішня медицина»		2
			Аналіз критеріїв оцінювання знань студентів		2
			Відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів кафедри; обговорення з викладачами використаних методів, методичних знахідок		6
			Відвідування практичних (семінарських) занять викладачів кафедри		4
3.	Підготовка аспірантами навчально-методичної документації для проведення практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів на кафедрі внутрішньої медицини №1	26	Розробка проекту програми та силабуса (на 2 кредити) для вибіркової дисципліни за темою дисертаційної роботи		6
			Розробка плану практичних занять дисципліни «Внутрішня медицина», обговорення їх з керівником практики, проведення занять відповідно плану	2	
			Розробка плану та конспекту практичного заняття (на 2 академічні години) з дисципліни		4

			Розробка методичних рекомендацій для практичних (самостійних) занять (на 2 академічні години) за темою дисертаційної роботи		4
			Розробка завдань для самостійної роботи, поточного контролю, тестів з дисципліни «Внутрішня медицина»	2	
			Розробка дидактичного матеріалу для контролю знань (тестів, ситуаційних задач, кейсів) з дисципліни «Внутрішня медицина»		6
			Підготовка конспекту лекції (оглядової презентації за темою дисертаційної роботи), обговорення його з керівником практики	2	
4.	Підготовка до проведення лекцій	6	Методика створення мультимедійної презентації лекції з дисципліни «Внутрішня медицина». Робота в якості лекційного асистента		4
			Проведення тренінг-лекційного заняття з використанням оглядової презентації за темою дисертаційної роботи. Обговорення його результатів з керівником практики	2	
5.	Проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Внутрішня медицина» на кафедрі внутрішньої медицини №1	16	Проведення семінарського заняття з дисципліни «Внутрішня медицина» із застосуванням сучасних методик викладання	2	
			Відпрацювання методики проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Внутрішня медицина»		6
			Організація активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем з дисципліни «Внутрішня медицина» у нетрадиційній формі)	2	
			Організація та проведення консультацій для студентів (лікарів-інтернів, слухачів) з дисципліни «Внутрішня медицина»		6
6.	Організація дистанційного навчання	4	Відпрацювання методики дистанційного проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Внутрішня медицина»		4
7.	Виховна діяльність зі студентами на кафедрі внутрішньої медицини №1	6	Планування та організація виховної роботи зі студентами з формування у них професійних якостей сучасного фахівця		6
8.	Складання підсумкового звіту з педагогічної практики	4	Підготовка матеріалів практики та звіту		4
Разом:		90		12	78

Тематичний план семінарських занять
(очна денна, очна вечірня форми навчання)

№	Тема	год
1.	Розробка плану практичних занять з дисципліни «Внутрішня медицина», обговорення їх з керівником практики, проведення занять відповідно плану	2
2.	Розробка завдань для самостійної роботи, поточного контролю, тестів з дисципліни «Внутрішня медицина»	2
3.	Підготовка конспекту лекції (оглядової презентації за темою дисертаційної роботи), обговорення його з керівником практики	2
4.	Проведення тренінг-лекційного заняття з використанням оглядової презентації за темою дисертаційної роботи. Обговорення його результатів з керівником практики	2
5.	Проведення семінарського заняття з дисципліни «Внутрішня медицина» із застосуванням сучасних методик викладання	2
6.	Організація активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем дисципліни «Внутрішня медицина» у нетрадиційній формі)	2
	Всього	12

Тематичний план самостійної роботи
(очна денна, очна вечірня форми навчання)

№	Тема	год
1.	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі внутрішньої медицини № 1	4
2.	Ознайомлення з організацією викладання дисципліни «Внутрішня медицина» та вимогами до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця	2
3.	Ознайомлення із структурою та змістом програми та силабуса з дисципліни «Внутрішня медицина»	4
4.	Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для практичних занять з дисципліни «Внутрішня медицина»	4
5.	Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для самостійних занять з дисципліни «Внутрішня медицина»	2
6.	Аналіз критеріїв оцінювання знань студентів	2
7.	Відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів кафедри обговорення з викладачами використаних методів, методичних знахідок	6
8.	Відвідування практичних (семінарських) занять викладачів кафедри	4
9.	Розробка проекту програми та силабуса (на 2 кредити) для вибіркової дисципліни за тематикою дисертаційної роботи	6
10.	Розробка плану та конспекту практичного заняття (на 2 академічні години) з	4

	дисципліни	
11.	Розробка методичних рекомендацій для практичних (самостійних) робіт (на 2 академічні години) за тематикою дисертаційної роботи	4
12.	Розробка дидактичного матеріалу для контролю знань (тестів, ситуаційних задач, кейсів) з дисципліни «Внутрішня медицина»	6
14.	Методика створення мультимедійної презентації лекції з дисципліни «Внутрішня медицина». Робота в якості лекційного асистента	4
15.	Відпрацювання методики проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Внутрішня медицина»	6
16.	Організація та проведення консультацій для студентів з дисципліни «Внутрішня медицина»	6
17.	Відпрацювання методики дистанційного проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Внутрішня медицина»	4
18.	Планування та організація виховної роботи зі студентами з формування у них професійних якостей сучасного фахівця	6
19.	Підготовка матеріалів практики та звіту	4
	Всього	78

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний та підсумковий контроль

Дисципліна «Педагогічна практика», закінчується підсумковим контролем, формою якого є залік, базується на результатах оцінювання поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування дисципліни аспірант має виконати наступні етапи:

- відвідування лекційних, семінарських та практичних занять провідних науково-педагогічних працівників кафедри;
- проведення навчально-методичної роботи (написання конспектів лекцій, підручників, навчальних посібників та інших навчально-методичних матеріалів);
- проведення лабораторних, семінарських, практичних занять, лекцій чи їх фрагментів;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи студентів з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- керівництво науково-дослідною та виховною роботою студентів;
- захист практики, який здійснюється на методичному засіданні кафедри.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.
2. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І. В. Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А. В. Гусь. – Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. – 360 с.
3. Коваль О. Педагогіка та психологія вищої школи: навчально-методичний комплекс // Навчально-методичний посібник / [О. Є. Коваль]. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2016. – 65 с.
4. Коваль О. Методичні вказівки до практикуму з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 20 с.
5. Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 85 с.
6. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – Сімферополь : Дайфі, 2011. – 270 с.
7. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів / Авторський колектив: Т. Фулей (керівник робочої групи), Н. Буруковська, Т. Будниченко, Г. Савченко. – К., 2016. – 90 с.
8. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. – Х. : НФаУ, 2019. – 248 с.
9. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. – 120 с.
10. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка. – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с.
11. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. – 280 с.
12. Lebrun, M. (2015). eLearning pour enseigner et apprendre, allier pédagogie et technologie. Louvain-la-Neuve, Belgium: Academia Bruylant.
13. Pedagogical Interaction in High School, the Structural and Functional Model of Pedagogical Interaction // INTERNATIONAL JOURNAL OF ENVIRONMENTAL & SCIENCE EDUCATION 2016, VOL. 11, NO. 9, 2553- 2566.
14. Scott CL (2015) The futures of learning 3: what kind of pedagogies for the 21st century? UNESCO education research and foresight, Paris. [ERF Working Papers Series, No. 15]. <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002431/243126e.pdf>. Accessed 28 Sept 2016.

Література за спеціальністю

1. Абрагамович О. О., Абрагамович М. О., Абрагамович У. О., Коцовська М. Л. Хронічний гастрит: діагностика; лікування на курорті Моршин. За ред. О. О. Абрагамовича. Львів: Національний медичний університет імені Данила Галицького, 2011. 257 с.
2. Алгоритми в практиці гастроентеролога. За редакцією О.Я. Бабака. Київ: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2015. 162 с.
3. Внутрішні хвороби. Підручник заснований на принципах доказової медицини 2018/19. Видавництво Практична Медицина, Краків, Польща – 1632с.
4. Внутрішні хвороби: посібник у 10 ч. Упоряд. О.О. Абрагамович. За наук. ред. О.О. Абрагамовича, Л.В. Глушка, А.С. Свінціцького. Ч. 1. Львів; Івано-Франківськ; К., 2004. 528 с.
5. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 1. Розділи 1—8: підручник. За ред. Л.В. Глушка, С.В. Федорова, І.М. Скрипника та ін. 2019. 584 с.
6. Внутрішня медицина: poradnik лікарю загальної практики: навчальний посібник. А.С. Свінціцький, О.О. Абрагамович, П. М. Боднар та ін. К.: ВСП «Медицина»; 2014. 1272 с.
7. Внутрішня медицина: Ревматологія: навчальний посібник (ВНЗ післядипломної освіти) / В.Є. Кондратюк, М.Б. Джус, «Медицина», 2017. – 272 с.
8. Гастроентерологія: підручник у 2-х томах. За ред. Харченко Н. В., Бабака О. Я. 2-е вид., переробл., доповн. Кіровоград: Поліум, 2016. Т. 1. 488 с.
9. Гастроентерологія: підручник у 2-ох томах. За ред. Харченко Н. В., Бабака О. Я. Кіровоград: Поліум, 2017. Т. 2. 432 с.
10. Губергріц Н.Б., Харченко Н.В. Хронічні гепатити та цирози печінки: навч. посібник. за ред. проф. Н.Б. Губергріц, Н.В.Харченко.- Кіровоград: Поліум. - 2015. – 343 с.
11. Денисюк В. І., Денисюк О. В. Доказова внутрішня медицина. Таємниці, стандарти діагностики та лікування. Вінниця: ДП ДКФ, 2006. 704 с.
12. Діагностика та лікування хвороб системи крові: Посібник [для студ. та лікарів-інтернів]: до 170-річчя Нац. мед. ун-ту ім. О.О.Богомольця / А.С.Свінціцький, С.А.Гусева, С.В.Скрипниченко, І.О.Родіонова. – К. : Медкнига, 2011. – 335 с.
13. Діагностика та лікування ревматичних захворювань: навчальний посібник / Свінціцький А.С., 2017. – 372 с.
14. Дієтологія. За ред. Н. В. Харченко, Г. А. Анохіної. К.; Кіровоград: Меридіан, 2012. 528 с.
15. Звягінцева Т.Д. та ін. Функціональні хвороби жовчного міхура та жовчовивідних шляхів: навчальний посібник / за ред. проф. Т.Д. Звягінцевої. - Харків, 2014. – 304 с.
16. Класифікації хвороб органів травлення: довідник / за редакцією Н.В. Харченко / О.Я. Бабак, О.А. Голубовська, Н.Б. Губергріц, А.Е. Дорофєєв, Т.Д. Звягінцева, І.М. Скрипник,

- С.М. Ткач, Г.Д. Фадєєнко, Н.В. Харченко, М.Б. Щербиніна – Кіровоград: ПП «Поліум», 2015. – 54 с.
17. Клінічні протоколи надання медичної допомоги, затверджені МОЗ України.
18. Клінічно-рентгенологічний атлас з діагностики хвороб легень: навчальний посібник / Л.Д. Годоріко, І.О. Сем'янів, А.В. Бойко, В.П. Шаповалов. – Чернівці: Медуніверситет, 2014. – 342 с.
19. Коваленко В.Н. Застосування антагоністів фактора некрозу пухлин в лікуванні хворих на ревматичні захворювання суглобів (ревматоїдний артрит, анкілозивний спондилоартрит, псоріатрична артропатія): Методичні рекомендації. / В.М. Коваленко, Н.М. Шуба, О.П. Борткевич [та ін.]. – К., 2008. – 40 с.
20. Насонова В.А. Клиническая ревматология: Руководство для врачей / В.А. Насонова, М.Г. Астапенко – М.: Медицина, 1989. – 592 с.
21. Нефрологія: Національний підручник / За ред. Л. В. Пирога, Д. Д. Іванова. Київ, 2014. 314 с.
22. Пиріг Л.А., Іванов Д.Д., Таран О.І. та ін. Нефрологія: національний підручник. /за ред. Л.А. Пирога, Д.Д. Іванова. Донецьк: Заславський О. Ю.; 2014. 315 с.
23. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини. / В.Г. Передерій, С.М. Ткач. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – Т.2. – 784 с.
24. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини. Том 2. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга. 2017. 784 с.
25. Передерій В. Г., Ткач С. М. Основи внутрішньої медицини. Вінниця: Нова книга, 2009. Т. 1. 640 с.; Т. 2. 784 с.; 2010. Т. 3. 1006 с.
26. Практичні навички в ревматології. Навчальний посібник. / Під ред. В.М. Коваленка, Н.М. Шуби. – К.: Моріон, 2008. – 256 с.
- 27.** Свінціцький А. С., Абрагамович О. О., Боднар П. М. та ін. Внутрішня медицина: порадник лікарю загальної практики: навч. посіб. К.: Медицина, 2014. 1272 с.
28. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи. Нормативні показники. Тракування змін. За ред. Мостового Ю. М. Київ, Центр Державного земельного кадастру.2019.
29. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії: довід.-посіб. За ред. Ю. М. Мостового; Вінницьк. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. 26-те вид., змінене. К.: Центр державного земельного кадастру, 2019. 792 с.

30. Таран О. І. Кардіоваскулярні ускладнення (захворювання) при хронічній нирковій недостатності. Частина І. *Новости медицины и фармации в Украине*. 2016. № 1 (561). С. 28–29.
31. Тодоріко Л.Д. Основні синдроми й методи обстеження в пульмонології та фтизіатрії : навчальний посібник / Л.Д. Тодоріко, А.В. Бойко. – Київ: Медкнига, 2013. – 432 с.
32. Функціональні розлади шлунково-кишкового тракту (Римські критерії IV – вибрані питання). / Т.Д. Звягінцева, І.М. Скрипник, С.М. Ткач, Н.В. Харченко. – К., 2017. – 56 с.
33. Хронічна хвороба нирок: раннє виявлення та лікування хронічного захворювання нирок дорослих в галузі первинної та вторинної медичної допомоги / NICE, 2014. *Новости медицины и фармации в Украине*. 2016. № 1 (561). С. 16–18.
34. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Penman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. - 2018. - 1440 p.
35. Malfertheiner P, Megraud F, O'Morain C et al. Management of Helicobacter pylori infection – the Maastricht V/Florence Consensus Report. *Gut* 2017; 66 (1): 6–30.
36. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2017: Internal Medicine (Kaplan Test Prep). - 2016. - Published by Kaplan Medical. - 474 pages.

Медичні журнали: „Львівський клінічний вісник“, „Acta Medica Leopoldensia“, „Доктор“, „Мистецтво лікування“, „Медицина світу“, „Лікарська справа“, „Ліки“, „Ліки України“, „Терапевтический архив“, „Український кардіологічний журнал“, „Український терапевтичний журнал“, „Український ревматологічний журнал“, „Український пульмонологічний журнал“, „Український медичний часопис“, „Science“.